

European
United Left

Nordic
Green Left

EUROPEAN PARLIAMENTARY GROUP

GUE/NGL

www.guengl.eu

GUE/NGL - Ειδική έκδοση για τα Panama Papers - Δεκέμβριος 2017

Panama Papers

Το ένθετο της «Α» για τη δραστηριότητα των ευρωβουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ και της ευρωομάδας της Αριστεράς (GUE/NGL) αφιερώνει το τελευταίο τεύχος του 2017 στην πρόσφατη δημοσίευση της GUE/NGL επί των αποκαλύψεων για τα Panama Papers. Η έκθεση με τίτλο «Panama Papers: Πώς οι φορολογικοί παράδεισοι και η βιομηχανία ξεπλύματος μαύρου χρήματος δρουν εις βάρος των πολιτών» συνιστά έναν «οδηγό» φορολογικών παραβάσεων για το ευρύτερο κοινό. Όπως επισημαίνουν οι συντάκτες, επιδιώκει να παράσχει «ένα γενικό ιστορικό και ενημερωτικό πλαίσιο, με επιχειρηματολογία, σε αυτούς που ενδιαφέρονται να κατανοήσουν μία από τις μεγαλύτερες ιστορίες απάτης της εποχής μας».

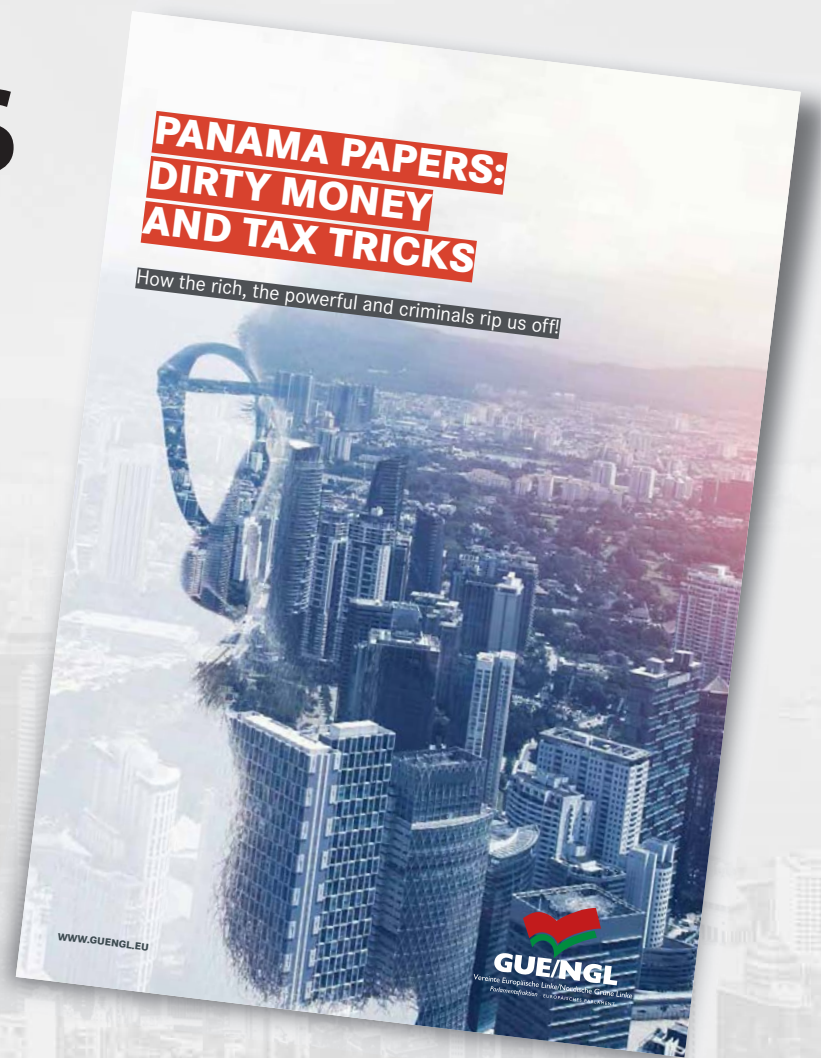
Η «Α» δημοσιεύει σημεία του περιεχομένου της ελληνικής έκδοσης, που αναμένεται να κυκλοφορήσει αυτο-

▶ Πώς οι φορολογικοί παράδεισοι και η βιομηχανία ξεπλύματος μαύρου χρήματος δρουν εις βάρος των πολιτών

τελώς. Η ευρωομάδα της Αριστεράς επιχειρεί με την δημοσίευση αυτή «να αποτυπωθεί η πολιτική ανικανότητα και αποτυχία που επέτρεψε να δημιουργηθεί αυτός ο παράλληλος κόσμος, αναφέροντας ταυτόχρονα και τα πιο χαρακτηριστικά κόλπα των ομίλων εταιρειών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος». Η έκθεση ολοκληρώνεται με «πιθανές λύσεις για ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα, που περιλαμβάνει τόσο μέτρα σε εθνικό επίπεδο όσο και μια συνολική και περιεκτική αναμόρφωση της διεθνούς φορολόγησης των εταιρειών».

Ταυτότητα της έκθεσης

Η έκθεση με πρωτότυπο τίτλο «Panama Papers: Dirty money and tax tricks - How the rich, the powerful and criminals rip us off!» δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβριο του 2017, με πρωτοβουλία της ευρωομάδας της Αριστεράς (GUE/NGL) και ειδικότερα των ευρωβουλευτών Matt Carthy (Sinn Féin), Fabio De Masi (DIE LINKE.), Patrick Le Hyaric (PCF), Miguel Urbán (Podemos), Marina Albiol (Izquierda Unida), Τάκης Χατζηγεωργίου (ΑΚΕΛ), Στέλιου Κούλογλου (ΣΥΡΙΖΑ), Miguel Viegas (PCP), Curzio Maltese (L'Altra Europa con Tsipras). Η μετάφραση στα ελληνικά έγινε από την Ιουλία-Μυρσίνη Ρωμαΐδου.

Panama Papers

ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ του 2016 η ICIJ προχώρησε στη μεγαλύτερη διαρροή στοιχείων με περισσότερα από 11,5 εκατομμύρια οικονομικά και νομικά αρχεία από το δικηγορικό γραφείο του Παναμά Mossack Fonseca - από το 1970 έως το 2015. Ο whistleblower των Panama, «John Doe», παραμένει ανώνυμος μέχρι σήμερα, λόγω της ανεπαρκούς προστασίας των πληροφοροδοτών δημοσίου συμφέροντος.

LuxLeaks

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ του 2014, η Διεθνής Κοινοπραξία Ερευνητικών Δημοσιογράφων (ICIJ) δημοσίευσε έγγραφα της Λουξεμβουργιανής θυγατρικής της συμβουλευτικής εταιρείας PwC. Την περίοδο 2002-2010 -κατά τη διάρκεια της οποίας ο σημερινός πρόεδρος της Κομισιόν Jean Claude Juncker

ήταν πρωθυπουργός στο Λουξεμβούργο- η PwC διαπραγματεύτηκε ευνοϊκές φορολογικές ρυθμίσεις με τις φορολογικές αρχές του Λουξεμβούργου για μεγάλες εταιρείες: IKEA, Pepsi, Walt Disney, Deutsche Bank κ.ά. Πολύς μεγάλες εταιρείες παροχής συμβουλών κινούνται αναλόγως.

Paradise Papers

ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ του 2017 η ICIJ δημοσίευσε πάνω από 13 εκατομμύρια έγγραφα offs hore εταιρειών, αποκαλύπτοντας πώς οι υπερπλούσιοι και οι πολυεθνικές χρησιμοποιούν δικηγορικές εταιρείες για να φοροδιαφεύγουν. Η βασίλισσα Ελισάβετ, υπουργοί του Donald Trump, ο Bono, η Apple, η Nike, η Uber, το Facebook, το Twitter, αλλά και πρόσωπα εμπλεκόμενα ακόμη και με την πολιτική ζωή της Ελλάδας (για να θυμίσουμε το Mareva-Gate) φιγουράρουν εδώ. Συνολικά; Πάνω από 120 πολιτικοί σε σχεδόν 50 χώρες...

GUE/NGL - Ειδική έκδοση για τα Panama Papers - Δεκέμβριος 2017

ΜΙΑ ΧΑΜΕΝΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Το μεγάλο κόλληπο των **off shore**

i. Ανάγκη για κινητοποίηση απέναντι στη μεγάλη απάτη

Δέκα χρόνια μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης, το 2007, η Ευρώπη αντικρίζει το βαρύτατο τίμημα: μια χαμένη δεκαετία. Οι τεράστιες οικονομικές απώλειες για τη διάσωση του χρηματοπιστωτικού τομέα μετατοπίζονται στα κρατικά ταμεία, ενώ ταυτόχρονα η ανάπτυξη και η απασχόληση αποδυναμώνονται, καθώς καταστροφικές πολιτικές λιτότητας μειώνουν δραματικά μισθούς, συντάξεις και δημόσιες παροχές σε πολλά κράτη-μέλη της Ε.Ε. Ο συλλογικός πλούτος καταστρέφεται από το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας σε ευτελείς τιμές. Κάποιες χώρες, ιδιαίτερα στη Νότια Ευρώπη, πληρώνουν -κυριολεκτικά- ακριβά γι' αυτές τις πολιτικές, που ιδιωτικοποιούν το κέρδος και μετατοπίζουν τις απώλειες στους πολίτες.

Ενώ πολλοί άνθρωποι αγωνίζονται για να επιβιώσουν υπό αβέβαιες εργασιακές συνθήκες ή υπό συνθήκες ανεργίας, σκάνδαλα σχετικά με φορολογικές απάτες μεγάλων εταιρειών και εύρωστων ιδιωτών, το ένα μετά το άλλο, έρχονται στη δημοσιότητα τα τελευταία χρόνια: Off shore Leaks, Luxembourg Leaks, Panama Papers και αρκετά ακόμη. Κάποιες μεγάλες εταιρείες αποδίδουν φόρο μικρότερο από το 1% επί των εσόδων τους, παρά τα δυσθεώρητα κέρδη τους. Οι πολίτες των κρατών-μελών της Ε.Ε. χάνουν αρκετές εκατοντάδες δισεκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο από αυτές τις πρακτικές - ποσά που επαρκούν για την κατασκευή αξιοπρεπών σχολικών, νοσοκομειακών και οδικών δομών για όλους.

Βέβαια, όλο αυτό δεν απορρέει μόνο από ζητήματα φορολογίας. Ο κόσμος των off shore (υπεράκτιων εταιρειών), επίσης, υποθάλπει εγκληματίες που προσπαθούν να ξεπλύνουν υποθέσεις διαφθοράς, καρτέλ ναρκωτικών και εμπορίας ανθρώπων, σε επικράτειες εχεμυθείας. Ακόμα και η παγκόσμια τρομοκρατία χρηματοδοτείται από υπεράκτιους λογαριασμούς, υπό το πέπλο της ανωνυμίας τους. Αδιάντροπα, πολλές κυβερνήσεις κρατών-μελών της Ε.Ε. προστατεύουν ενεργά αυτό το σύστημα.

ii. Φορολογικά κόλληπα μεγάλων εταιρειών για αρχάριους

Μεγάλες, διεθνούς εμβέλειας εταιρείες μπορούν να εκμεταλλεύονται νομοθετικά κενά. Η τακτική αυτή αποτυπώνεται στον όρο «φοροαποφυγή». Εξάλλου, οι φορολογικοί νόμοι είναι ιδιαίτερα ευέλικτοι και έτσι δίνουν τη δυνατότητα σε εταιρείες να λειτουργούν μέσα στο πλαίσιο γκρίζων ζωνών που καλύπτονται από τον νόμο. Από τη στιγμή που οι νόμοι παραβιάζονται εμφανώς, τότε ο όρος «φοροαποφυγή» αντικαθίσταται από αυτόν της «**φοροδιαφυγής**». Η φοροδιαφυγή, εκτός από ποινικό αδίκημα που μπορεί να σημειωθεί κατά παράβαση ή καταστρατήγηση του φορολογικού νόμου, θεωρείται και έντονα αντικοινωνική συμπεριφορά δεδο-

μένου ότι τον λογαριασμό θα κληθεί τελικά να επωμισθεί, με πρόσθετα κυβερνητικά μέτρα, το σύνολο των φορολογουμένων.

Έχοντας ως σκοπό την φοροαποφυγή, οι εταιρείες μεταφέρουν τα κέρδη τους σε **φορολογικούς παραδείσους**. Τέτοια μέρη είτε φορολογούν τα εταιρικά κέρδη με πολύ χαμηλούς συντελεστές είτε προσφέρουν ευνοϊκές δασμολογικές συμφωνίες, με αποτέλεσμα οι εφαρμοζόμενοι φορολογικοί συντελεστές να είναι πολύ κατώτεροι από τους επίσημους.

Τα κέρδη των εταιρειών, συνήθως, μεταφέρονται στους φορολογικούς παραδείσους μέσω των αποκαλούμενων «**εικονικών εταιρειών**», που στην ουσία υπάρχουν μόνο στα χαρτιά. Συχνά, υπάρχει μόνο ένα γραμματοκιβώτιο και ένας αυτόματος τηλεφωνητής.

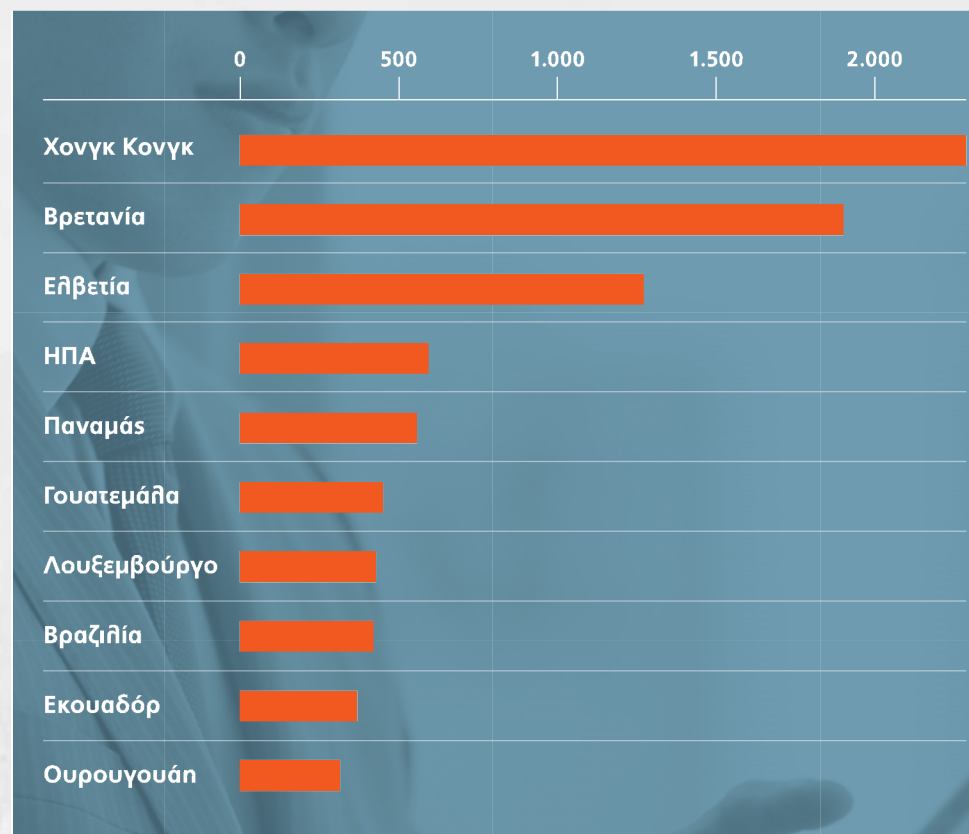
iii. Το ξέπλυμα...

Οι εικονικές εταιρείες, στους φορολογικούς παραδείσους, όχι μόνο αποκρύπτουν τα κέρδη τους, αλλά επίσης παρέχουν εχεμύθεια και κάλυψη σε οποιονδήποτε μπορεί να πληρώσει γι' αυτό, όπως πλούσιοι ιδιώτες που φοροδιαφεύγουν ή παραβιάζουν άλλους κανονισμούς, διεφθαρμένοι αξιωματούχοι που υπεξαιρούν χρήματα από κρατικά ταμεία ή εγκληματίες στον χώρο της εμπορίας ναρκωτικών και ανθρώπων, οι οποίοι επιθυμούν να ξεπλύνουν το παράνομο εισόδημά τους.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο εκτιμά την έκταση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος σε ποσοστό μεταξύ 2-5% επί της παγκόσμιας οικονομικής παραγωγής. Αυτό ισούται με 1,5-3,75 τρισεκατομμύρια δολάρια - ποσό μεγαλύτερο από αυτό της ετήσιας οικονομικής παραγωγής ολόκληρης της αφρικανικής ηπείρου. Ο οργανισμός δημοσίου συμφέροντος Global Financial Integrity (Παγκόσμια Χρηματοπιστωτική Ολοκλήρωση) έχει υπολογίσει ότι πάνω από το 80% των παράνομων χρηματικών εκροών από τις αναπτυσσόμενες χώρες, μεταξύ 2004 και 2013, σχετίζεται με τη φοροδιαφυγή και τη φοροαποφυγή.

...και η εχεμύθεια

Οι επικράτειες εχεμυθείας βοηθούν στην παράκαμψη της νομοθεσίας κατά της «νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες» και κατ' αυτόν τον τρόπο, εξυπηρετούν ως σημεία εισόδου του βρόμικου χρήματος στο επίσημο χρηματοπιστωτικό σύστημα, όπου λαμβάνει λιγότερο ύποπτη υπόσταση, μεταφερόμενο σε τραπεζικούς λογαριασμούς. Κινητήριοι μοχλοί σε αυτή τη διαδικασία είναι οι λογιστικές και δικηγορικές εταιρείες που παρέχουν τις αναγκαίες -για τους εγκληματίες- υπηρεσίες, ώστε να προσεγγίσουν τις εν λόγω επικράτειες. Είναι αυτόνομοι, δίχως τη συνδρομή τους, θα ήταν ανέφικτο να εμφανιστεί, απλώς, κάποιος σε ένα νησί της Καραϊβικής και να ανοίξει τραπεζικούς λογαριασμούς.

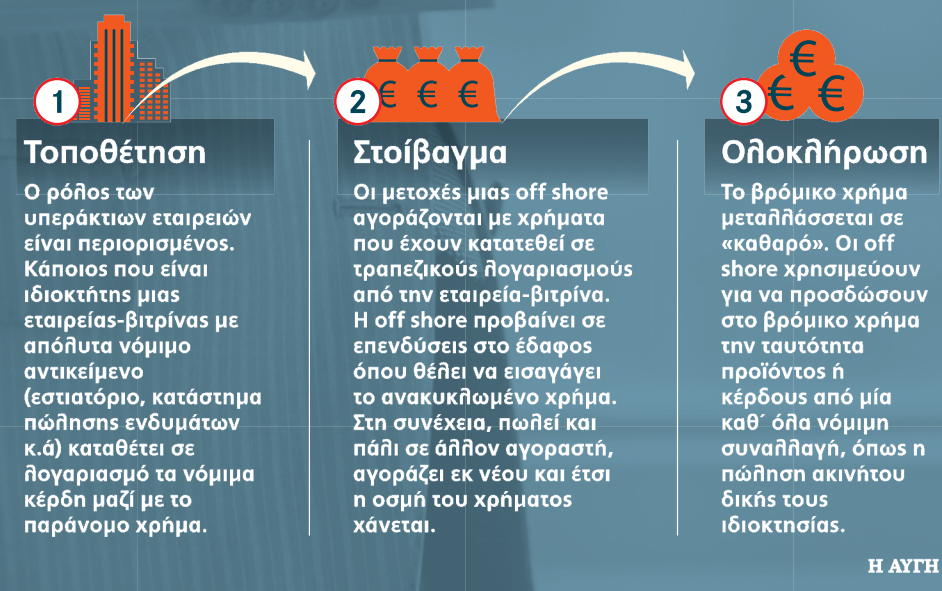
Η ανάλυση των Panama Papers αποκάλυψε ότι η παναμαϊκή δικηγορική εταιρεία Mossack Fonseca συνεργάστηκε παγκοσμίως με περισσότερες από 14.000 τράπεζες, άλλες δικηγορικές εταιρείες και ομίλους διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων για τη δημιουργία εταιρειών-φαντασμάτων. Το γράφημα δείχνει πού εδρεύουν οι περισσότερες εξ αυτών.

Η γερμανική τράπεζα Berenberg, λόγω χάρη, απεδείχθη ένας από τους σημαντικότερους συνεργάτες της Mossack Fonseca. Είτε η τελευταία δημιουργούσε υπεράκτιες εταιρείες για τους πελάτες της και ζητούσε από την τράπεζα να ανοίξει λογαριασμούς γι' αυτές είτε η τράπεζα πλησίαζε τη δικηγορική εταιρεία για να συστήσει υπεράκτιες εταιρείες για δικούς της πελάτες.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Berenberg, Hans-Walter Peters, είναι ταυτόχρονα και επικεφαλής της ισχυρής ομοσπονδίας ιδιωτικών τραπεζών, η οποία δώρισε σημαντικά ποσά στα δύο μεγαλύτερα γερμανικά κόμματα CDU και SPD, το 2016.

Η λίστα πελατών των εταιρειών με λογαριασμούς στην Berenberg περιλαμβάνει «λαμπερά» ονόματα του εγκληματικού υποκόσμου. Η πιο ακραία κι άπιστευτη υπόθεση που ενεπλάκη η τράπεζα αφορά στον Erik Vanagels, άστεγο από τη Λετονία, που βρέθηκε να είναι διευθυντής εκατοντάδων υπεράκτιων εταιρειών στις Βρετανικές Παρθένους Νήσους, τις Μπαχάμες, την Κύπρο, την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, συνολικής αξίας δισεκατομμυρίων ευρώ. Προφανώς, η ταυτότητά του (όπως και άλλων που έπесαν θύματα αντίστοιχων περιπτώσεων) είχε χαθεί ή επιτήδες κήλει...

ΤΑ ΤΡΙΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΟΥ ΞΕΠΛΥΜΑΤΟΣ

Οι whistleblowers και οι κανόνες

i. Προστασία για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος εδώ και τώρα

Οι μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος είναι, συνήθως, ο λόγος που οι καταχρήσεις και οι παρανομίες στον επιχειρηματικό κόσμο ή και στον δημόσιο τομέα αποκαλύπτονται και λαμβάνουν δημοσιότητα. Σε διεθνές επίπεδο, ο ΟΗΕ, ο ΟΟΣΑ και το Συμβούλιο της Ευρώπης ζητούν επιτακτικά, εδώ και χρόνια, πιο αποτελεσματική προστασία για τους μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος. Ωστόσο, μέχρι σήμερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει κάνει κάποιο βήμα προς την κατεύθυνση αυτή. Αντιθέτως, το 2015, υιοθετήθηκε η Οδηγία για την προστασία του εμπορικού απορρήτου (trade secrets), η οποία ορίζει ως εμπορικό απόρρητο σχεδόν οτιδήποτε επιθυμεί μια εταιρεία να προστατεύσει. Συνεπώς, όποιος αποκαλύπτει πληροφορίες που χαρακτηρίζονται εμπορικά απόρρητα, μπορεί να έχει βαρύτατες νομικές συνέπειες, ακόμα κι αν η αποκάλυψη αφορά σε παράνομες πρακτικές από πλευράς της εταιρείας.

ii. Pros ένα μέλλον δίχως φορολογική αυσλία

Σε πείσμα της τρέχουσας καταστροφικής φορολογικής πραγματικότητας, ένα δίκαιο και διαφανές φορολογικό και οικονομικό σύστημα είναι εφικτό. Η αρχή μπορεί να γίνει με την εφαρμογή ενός απλού και βασικού κανόνα: να φορολογούνται οι εταιρείες εκεί που βγάλουν κέρδη και όχι εκεί που διαθέτουν θυγατρικές-βιτρίνες. Όσον αφορά το ξέπλυμα μαύρου χρήματος και τη φοροδιαφυγή από ιδιώτες, είναι αναγκαίο να μπει ένα τέλος στην εξαμύθεια των υπεράκτιων εταιρειών που τους φιλοξενούν. Τα δύο αυτά βασικά βήματα είναι δυνατόν να γίνουν αν εφαρμοστούν -εμπράκτως- σκληρά μέτρα κατά των οικονομικών εγκλημάτων (αφού πολλές χώρες διαθέτουν νομοθετικές προβλέψεις που απλώς δεν εφαρμόζονται κατά γράμμα) και αν υπάρξει μια γενικότερη αναμόρφωση της διεθνούς φορολογίας των εταιρειών, με ομοιόμορφα αποτελέσματα παντού.

Τι άλλο χρειάζεται: Διαφάνεια Μηχανισμός της δημόσιας αναφοράς ανά χώρα Δημιουργία δημοσίων μητρώων, με πληροφορίες για τους πραγματικούς δικαιούχους των εταιρειών και όχι για τους διευθυντές-βιτρίνες Δημοσίευση των συμφωνιών προκαταβολής φόρου, αντί για απλή αυτόματη ανταλλαγή τους μεταξύ των φορολογικών αρχών Στελέκωση φορολογικών αρχών Εταιρικό ποινικό δίκαιο Επιβολή παρακράτησης φόρων ή περιορισμός φορολογικών ελαφρύνσεων Διεθνής συνεργασία των κρατών Διακυβερνητικό φορολογικό σώμα υπό τις εγγυήσεις του ΟΗΕ.

iii. ΚΕΒΦΕ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη προτείνει ένα σύστημα ενιαίας φορολόγησης, την Κοινή Ενοποιημένη Βάση για τη Φορολογία των Εταιρειών, δύο φορές: το 2011 και το 2016. Η πρώτη πρόταση μπλοκαρίστηκε από τα κράτη-μέλη, ενώ η δεύτερη βρίσκεται ακόμα υπό διαπραγμάτευση, ωστόσο οι πιθανότητες να υιοθετηθεί δεν φαίνονται πολλές. Καταρχάς, με τον περιορισμό των επιχειρήσεων σε επίπεδο Ε.Ε., παραμένουν πολλές ευκαιρίες μετακίνησης κερδών σε άλλες ηπείρους. Δεύτερον, οι προτεινόμενοι κανόνες φαίνεται ότι μάλλον στενεύουν παρά διευρύνουν τη φορολογική βάση για τις εταιρείες, λόγω νέων φορολογικών προσφορών που αντικαθιστούν τα υπάρχοντα παραθυράκια. Αυτό συμβαίνει γιατί η πρόταση εισάγει κανόνες, βάσει των οποίων οι εταιρείες μπορούν νόμιμα να αφαιρούν από το φορολογητέο εισόδημά τους - πρόβλεψη πολύ πιο γενναιόδωρη από την ήδη υπάρχουσα νομοθεσία, σε πολλά κράτη-μέλη. Τέλος, η πρόταση της Επιτροπής δεν ορίζει ένα ελάχιστο επίπεδο των φορολογικών συντελεστών, πράγμα που εύλογα θα πυροδοτήσει τις διαμάχες ανάμεσα στα κράτη. Για να υλοποιηθεί μια πραγματική αναθεώρηση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, χρειάζονται νέες συνθήκες που θα προβλέπουν την προοδευτική ενοποίηση, με τρόπο διαφορετικό από το σημερινό νεοφιλελεύθερο μοτίβο.

! Επιλεγμένες εταιρικές φορολογικές τιμές τα έτη 1981, 1998 και 2017, καθώς και προνομιακές τιμές για το IP Box (φορολογικό κίνητρο ευρεσιτεχνίας). Αρκετές ευρωπαϊκές χώρες υιοθετούν ιδιαίτερα χαμηλούς φόρους για τη διαχείριση και εκμετάλλευση πατεντών και άλλων άυλων δικαιωμάτων. Αυτά τα φορολογικά «παραθυράκια» είναι γνωστά και ως φορολογικά κίνητρα ευρεσιτεχνίας, καθώς υποτίθεται ότι δίνουν κίνητρο στις εταιρείες να διεξάγουν περισσότερη έρευνα και να αποφέρουν αναπτυξιακή δραστηριότητα σε μια χώρα. Από τη μία τα έσοδα του κράτους από τη φορολογία συνεχώς μειώνονται, αφού τα κέρδη των εταιρειών μεταφέρονται σε φορολογικούς παραδείσους, και από την άλλη γίνεται όλο και πιο έντονος ο φορολογικός ανταγωνισμός ανάμεσα στα κράτη λόγω της ταχείας εξέλιξης και χρήσης της ως άνω πρακτικής.

	1981	1998	2017	PATENT BOX*
Αυστρία	55,0%	34,0%	25,0%	
Βέλγιο	48,0%	40,2%	33,9%	5,1%
Βρετανία	52,0%	31,0%	19,0%	10,0%
Γαλλία	50,0%	41,6%	34,4%	15,0%
Γερμανία	60,0%	56,5%	30,2%	
Δανία	40,0%	34,0%	22,0%	
Ελλάδα	45,0%	40,0%	29,0%	
Ιρλανδία	45,0%	32,0%	12,5%	16,2%
Ισπανία	33,0%	35,0%	25,0%	10,0%
Ιταλία	36,2%	37,0%	27,8%	15,7%
Κύπρος	-	25,0%	12,5%	0,0%
Λουξεμβούργο	40,0%	37,5%	27,1%	5,6%
Μάλτα	-	35,0%	35,0%	0,0%
Ολλανδία	48,0%	35,0%	25,0%	5,0%
Ουγγαρία	-	18,0%	9,0%	5,0%
Πολωνία	-	36,0%	19,0%	
Πορτογαλία	49,0%	37,4%	29,5%	11,5%
Σλοβακία	-	40,0%	21,0%	
Σουηδία	57,8%	28,0%	22,0%	
Τσεχία	-	35,0%	19,0%	
Φινλανδία	61,5%	28,0%	20,0%	
Ελβετία (Καντόνι του Νίντβαλντεν)	33,0%	27,8%	21,1%	8,8%
ΗΠΑ	49,7%	39,4%	38,9%	

*Φορολογικό κίνητρο ευρεσιτεχνίας

ΟΙ ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΕΡΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ

- 1 Βερμούδες
- 2 Νήσοι Κέιμαν
- 3 Ολλανδία
- 4 Ελβετία
- 5 Σιγκαπούρη
- 6 Ιρλανδία
- 7 Λουξεμβούργο
- 8 Κουρακάο
- 9 Χονγκ Κονγκ
- 10 Κύπρος
- 11 Μπαχάμες
- 12 Τζέρσεϊ
- 13 Μπαρμπέντος
- 14 Μαυρίκιος
- 15 Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι
- 16 Γκέρνσεϊ
- 17 Νήσος του Μαν
- 18 Παναμάς
- 19 Βέλγιο

! Συγκεκριμένα στοιχεία για τη φοροσποφυγή είναι δύσκολο να αποτυπωθούν -αν όχι αδύνατον- λόγω της ελλιπούς διαφάνειας. Για την Ευρωπαϊκή Ένωση, πάντως, συχνά ως ανώτατο ετήσιο όριο φοροδιαφυγής διατυπώνεται το 1 τρισεκατομμύριο ευρώ. Ακόμη, όμως, και υπό πιο μετριοπαθείς καταγραφές, συχνά ο προϋπολογισμός όλων των κρατών-μελών υπολείπεται ετησίως του ύψους των χαμένων φόρων...

GUE/NGL - Ειδική έκδοση για τα Panama Papers - Δεκέμβριος 2017

Τα δομικά προβλήματα της Ε.Ε. και οι επιτροπές

i. Οι ad hoc επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, χάρη στη συνεχόμενη πίεση που δέχτηκε από την ευρωομάδα της Αριστεράς, έθιξε ποικιλοτρόπως το θέμα του φορολογικού ντάμπινγκ και της νομιμοποίησης μαύρου χρήματος, χωρίς ωστόσο να συνηγορήσει αποτελεσματικά στην υιοθέτηση προοδευτικών λύσεων στον χώρο της φορολογικής δικαιοσύνης. Μετά τις αποκάλυψεις των Luxembourg Leaks, συστάθηκε ειδική επιτροπή -και όχι εξεταστική- κατόπιν πρωτοβουλίας των Συντηρητικών, Φιλελευθέρων και Σοσιαλδημοκρατών, με σκοπό να προστατευτεί ο νεοεκλεγείς (τότε) πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jean Claude Juncker.

Αργότερα, όταν έλαβαν δημοσιότητα αρχεία των Panama Papers, συστάθηκε εξεταστική επιτροπή, η οποία, αν και βελτιωμένη σε σχέση με την προηγούμενη, δεν κατάφερε να πραγματοποιήσει ολοκληρωμένο κοινοβουλευτικό έλεγχο. Εν μέρει, το πρόβλημα είναι και δομικό. Για χρόνια, οι κυβερνήσεις των κρατών-μελών μπλόκαραν έναν νόμο-ρήτά προβλεπόμενο από τις ευρωπαϊκές συνθήκες- οποίος θα εκχωρούσε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξουσία παρόμοια με αυτή των εθνικών κοινοβουλίων, δηλαδή την αρμοδιότητα να κλητεύει μάρτυρες να καταθέτουν ενόρκως και να έχει πρόσβαση σε έγγραφα της Επιτροπής αλλά και εθνικών κυβερνήσεων.

Η ειδική επιτροπή για τα Luxembourg Leaks, τελικά, αναγνώρισε στην έκθεσή της ότι τα κράτη-μέλη αλλά και όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Επιτροπή, είχαν παραβιάσει το ενωσιακό δίκαιο. Το έργο της επιτροπής δυσχέρανε η έλλειψη πρόσβασης σε σχετικά έγγραφα της Επιτροπής και των εθνικών κυβερνήσεων. Εν τέλει, αν και ολοκλήρωσε το έργο της με δυσκολία, η επιτροπή επέλεξε να μην κατονομάσει τους πολιτικά υπεύθυνους για την καταστράτηγηση του ευρωπαϊκού δικαίου.

Η τελική έκθεση της εξεταστικής επιτροπής για τα Panama Papers υπερψηφίστηκε στην τελευταία Ολομέλεια του Ευρωκοινοβουλίου την περασμένη εβδομάδα. Οι εργασίες της εστίασαν σε μια βαθύτερη κατανόηση της προβληματικής φύσης των επικρατειών φορολογίας και εφευρέσεων. Τα συμπεράσματα της έρευνας συνοψίζονται, κυρίως, στην απόδοση ευθυνών στα ίδια τα κράτη-μέλη για παραβίαση και κακή μεταχείριση των ευρωπαϊκών κανόνων δικαίου, καθώς απέτυχαν πλήρως να συνεργαστούν και να ανταλλάξουν πληροφορίες μεταξύ τους για θέματα φορολογικά. Συνάμα, δεν εφάρμοσαν ούτε ενσωμάτωσαν σωστά το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Τέλος, όπως και στην επιτροπή των Luxembourg Leaks, διαπιστώθηκε η παραβίαση του θεμελιώδους κανόνα της αμεταβίβτης συνεργασίας ανάμεσα στα όργανα της Ε.Ε. και ανάμεσα στα όργανα και τα κράτη-μέλη, αφού ούτε οι μεν, ούτε οι δε δέχτηκαν να συνδράμουν την έρευνα της κοινοβουλευτικής επιτροπής.

ii. Μόνιμη Επιτροπή για θέματα Φοροδιαφυγής

Υπό το φως των αποκάλυψεων για τα Paradise Papers, το Ευρωκοινοβούλιο υπερψήφισε την πρόταση της έκθεσης της Επιτροπής για τα Panama Papers σχετικά με τη σύσταση Μόνιμης Επιτροπής για θέματα Φοροδιαφυγής. Το έργο της προβλέπεται να ξεκινήσει στην επόμενη κοινοβουλευτική θητεία.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΕΡΔΩΝ ΜΕ ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

